

VOEDSELBANKEN.NL

Midden - Groningen

Een steuntje in de rug!

Beleidsplan 2018-2022

Stichting Voedselbank Midden-Groningen
Produktieweg 1, 9601 MA Hoogezand

Kamer van Koophandel: nummer 53828801
RSIN/fiscaal nummer: 8510 34 536

E-mail: info@voedselbankmidden-groningen.nl
Website: www.voedselbankmidden-groningen.nl
Voor telefoonnummers: zie de website)
Bankrelatie: NL42 RABO 0166 364 096

Welkom bij de Voedselbank Midden-Groningen!

Hoe denken we over de voedselbank? Wat is ons doel en hoe willen we dat doel bereiken? Het is goed om daar regelmatig eens over na te denken. Dat deed het bestuur van de Stichting Voedselbank Midden-Groningen in het voorjaar van 2018. We legden alles vast in dit beleidsplan 2018-2022. Hierin staat wat we doen, inclusief aandachtspunten voor de toekomst.

Wat en hoe?

Dit beleidsplan is allereerst voor het bestuur en al onze andere vrijwilligers. Zo is het voor iedereen duidelijk welke kant we op willen en hoe we dat denken aan te pakken. In de tweede plaats – en dat is minstens zo belangrijk – is het beleidsplan bedoeld als verantwoording voor alle mensen die bij de Voedselbank zijn betrokken. Denk aan de gemeenteraad, het college van Burgemeester en Wethouders, winkels die ons etenswaren geven en mensen die op een andere manier met ons meedenken en meelevens. Zo zien zij precies wat er met hun geld en goederen gebeurt.

Steeds actueel

Dit beleidsplan is geldig van 2018 tot en met 2022. Elk jaar zetten we het beleidsplan op onze vergaderagenda. Dan gaan we het weer bespreken. Als het nodig is, passen we het plan aan. Zo houden we het actueel.

Jaarplan

Op basis van dit beleidsplan willen we elk jaar een jaarplan opstellen. Daarin leggen we de activiteiten voor dat jaar vast. Die acties zijn dan gebaseerd op dit beleidsplan en iedereen kan zien wat we dat jaar willen doen.

Vrijwilligers

Het werk wordt uitsluitend uitgevoerd door vrijwilligers. Medio 2018 zijn dat er ongeveer vijftig. Twaalf van hen zijn actief bij het uitgiftepunt in Schildwolde. Er is wel enig verloop onder vrijwilligers, waarvan de gemiddelde leeftijd rond de 60 jaar ligt. Veel gaat goed, maar er zijn ook zaken die nog beter kunnen. Hoe gaan we bijvoorbeeld met elkaar om als vrijwilligers? Hoe merken vrijwilligers dat zij worden gewaardeerd? Op welke manier hebben zij invloed op het bestuur? Is een klachtenregeling gewenst? Eén van de bestuurders werkt samen met twee vrijwilligers aan de eerste opzet van vrijwilligersbeleid. Daarin hopen we een antwoord te geven op deze en heel veel andere vragen. Het bestuur wil minstens twee keer per jaar een bijeenkomst waarin alle vrijwilligers kunnen reageren op het bestuursbeleid.

We zijn dankbaar dat we tot dusver – samen met een kleine vijftig andere vrijwilligers - een bijdrage hebben mogen leveren aan het welzijn van heel veel mensen. We hopen dat in de komende periode te kunnen blijven doen!

Het beleidsplan 2018-2022 is vastgesteld tijdens de bestuursvergadering van 15 mei 2018 in Hoogezand.

Wij wensen iedereen veel leesplezier!

Het bestuur

Beno Munneke, *voorzitter en schrijver van dit plan*

Martha Bosman, *verantwoordelijk voor de vrijwilligers*

Jan Trip, *penningmeester en verantwoordelijke voor transport*

Rinze van der Wal, *verantwoordelijk voor voedselveiligheid en intake*

Hoe het allemaal begon...

In 2004 startte een aantal mensen met het uitdelen van kerstpakketjes aan deelnemers van 'Samen aan Tafel' in Hoogezand. De stichting Samen aan Tafel verstrekt eenmaal per week een maaltijd aan mensen die het financieel moeilijk hebben.

Geboorte voedselbank

De uitdelers hadden destijds geen flauw idee waar dit uiteindelijk toe zou leiden. Onder andere voor dit doel werd de stichting Parel opgericht. Die wilde vanuit christelijk-ideële motieven een bijdrage leveren aan het bestrijden van armoede in Hoogezand-Sappemeer en directe omgeving. Men begon met het periodiek verstrekken van voeding aan mensen die onvoldoende eten hadden vanwege financiële of andere problemen. Zo is de voedselbank geboren...

Voor iedereen

Om de doelstelling te verbreden bracht men in 2011 deze activiteiten onder in een nieuwe stichting: de Voedselbank Hoogezand e.o.. Die had nauwe banden met de Vereniging van Nederlandse Voedselbanken. In de statuten staat onder meer dat de Voedselbank 'neutraal' is. Dit betekent dat er geen onderscheid wordt gemaakt op grond van geloof, geslacht, geaardheid, leeftijd, inkomen en dergelijke. Met andere woorden: iedereen die aan de gestelde voorwaarden voldoet, kan gebruik maken van de Voedselbank. En vrijwilligers die met hun onmisbare inzet een bijdrage willen leveren, zijn van harte welkom!

Zelfstandig verder

Om de positie en van de Voedselbank en de Parel helder te houden, besloot men begin 2016 om de banden tussen de Parel en de Voedselbank los te laten. Sindsdien gaan ze ieder hun eigen weg.

Sterke groei

Begin 2004 waren het slechts een paar mensen die een pakketje ontvingen. In 2017 bestond het klantenbestand van de Voedselbank uit meer dan driehonderd huishoudens. Zij ontvangen elke twee weken een gevarieerd voedselpakket. Tot 2014 werden de voedselpakketten verstrekt vanuit de Vredekerk in Hoogezand. Daarna was de Voedselbank actief vanuit een voormalige bakkerswinkel in de Kees de Haanstraat in Sappemeer. In maart 2018 is verhuisd naar een grotere locatie aan de Produktieweg 1 in Hoogezand. Ook het aantal vrijwillige medewerkers groeide door de jaren heen. Inmiddels zijn dat zo'n vijftig, waaronder de vier vrijwillige bestuursleden.

Ontwikkelingen van het klantenbestand en vrijwilligers

Jaar	klanten = huishoudens	vrijwilligers
2004 -	10	5
2014 -	200	25
2015 -	260	53
2016 -	280	49
2017	317	50

Hier gaan we voor!

Elke zichzelf respecterende organisatie of bedrijf heeft een missie. Daarin is het bestaansrecht verwoord. Met andere woorden: waar gaan we voor en hoe doen we dat? Ook de Voedselbank Midden-Groningen heeft een missie. Hierin staat wie we zijn, wat we doen en wat we op welke manier willen bereiken.

Ondersteunen

De missie van de Voedselbank is het ondersteunen van mensen die onder het bestaansminimum leven. We onderstrepen het woord 'ondersteunen'. Dit betekent dat de betrokkene zelf actief moet blijven om te zorgen voor voldoende en goede voeding. De Voedselbank neemt deze taak duidelijk niet over van de klant, maar biedt 'een steuntje in de rug'. Het werkgebied van de Voedselbank is de gemeente Midden-Groningen.

Twee doelen

De Voedselbank heeft eigenlijk twee doelen. Allereerst is dit het ondersteunen van mensen die onder het bestaansminimum leven. Dat doet de Voedselbank door het verstrekken van gratis voedsel en andere producten, die door derden gratis beschikbaar worden gesteld. Het tweede doel is het tegengaan van voedselverspilling.

Inzamelen en uitdelen

We zamelen in én we delen uit. Het verzamelen gebeurt met hulp van de landelijke Vereniging van Voedselbanken Nederland (VNN) waar we ons in 2011 bij aansloten. De VNN heeft distributiepunten op verschillende plaatsen in ons land. De Voedselbank Midden-Groningen haalt het leeuwendeel van haar goederen nu uit het distributiepunt Groningen, dat sinds juni 2018 deze taak voor onze provincie overnam van het distributiecentrum in Meppel. Om dit te kunnen doen, hebben we een eigen bestelbus met aanhanger. Daarnaast doneert de plaatselijke middenstand voedingsmiddelen. Ook ontvangt de Voedselbank regelmatig donaties van particulieren, kerkelijke en maatschappelijke organisaties, verenigingen, stichtingen, sport- en commerciële clubs. Er zijn eveneens scholen die meehelpen bij het verzamelen van voeding. Al met al een breed scala aan leveranciers. Wanneer hulpvrager(s) – de 'klanten' van de Voedselbank - voldoen aan bepaalde criteria met betrekking tot hun inkomen, komen ze voor hulp in aanmerking. De Voedselbank hanteert de criteria die landelijk door de Vereniging van Voedselbanken Nederland zijn vastgesteld. In principe krijgen we alle voedsel gratis en delen het gratis weer uit.

Frequentie

Wekelijks wordt aan de helft van de klanten een voedselpakket geleverd. Dit betekent dat elke klant dus eenmaal per veertien dagen een voedselpakket krijgt. De pakketten worden afgestemd op het aantal personen waaruit het huishouden bestaat. De Voedselbank Midden-Groningen heeft momenteel twee uitgiftepunten: eentje in onze hoofdvestiging in Hoogezand-Sappemeer en eentje in Schildwolde, in het gebouw 't Schienvat achter de Kandelaarkerk aan de Hoofdweg 32. De hoofdvestiging is voorzien van ingebouwde koel- en vriescellen. Verder is enkele jaren geleden een bedrijfsauto aangeschaft, mede mogelijk gemaakt dankzij het Oranje fonds en het Kansfonds.

Wat gaat goed en wat kan beter?

Veel gaat goed, maar er zijn ook dingen die beter kunnen. Met name in de zomermaanden is de aanvoer van voeding bijvoorbeeld beperkt. Op die momenten worden regelmatig goederen gekocht, zodat we toch volwaardige voedselpakketten kunnen verstrekken. Het 'kopen' strookt echter niet met het beleid van de VNN. Die zegt: 'In principe kopen voedselbanken niet in'. Ook het aantrekken van voldoende vrijwilligers baart soms zorgen. Het gaat om mensen die én tijd én kunde én verantwoordelijkheid willen nemen voor de Voedselbank. Vooral bestuurs- en kaderleden zijn moeilijk te vinden.

Relatie met derden

De Voedselbank staat niet als solist op het maatschappelijke toneel. In de eerste plaats praten we regelmatig met mensen van de gemeente. Woningcorporaties, kredietbank, zorginstellingen en andere maatschappelijke organisaties hebben eveneens geregeld contact met de Voedselbank als het gaat om nieuwe of bestaande klanten. Verder is er overleg met collega-voedselbanken in het (Groninger) Regionaal Overleg Platform en met collega's in de drie noordelijke provincies. Incidenteel is er overleg met kledingbank Maxima en Speelgoedbank Amalia. Met enige regelmaat nemen we deel aan het overleg van de VNN in Houten.

Bestuur en uitvoering

In veel sectoren is het vanzelfsprekend dat de zittingsduur van bestuurders beperkt wordt tot een maximum, meestal acht jaar. Aan de ene kant is continuïteit in besturen van groot belang. Anderzijds moet worden voorkomen dat bestuurders teveel vergroeid raken met de organisatie of instelling. Dit blijft echter een dilemma. Zeker wanneer bestuurders moeilijk te vinden zijn. Het gaat immers om mensen die zich belangeloos en vrijwillig gedurende een langere periode willen inzetten.

Het bestuur

Tegen deze achtergrond heeft het bestuur een Rooster van Aftreden gemaakt. Dit rooster staat op onze site.

Binnen het bestuur zijn de taken en verantwoordelijkheden zo goed mogelijk verdeeld. Medio 2018 als volgt:

Voorzitter	Beno Munneke
Secretaris	vacant, wordt waargenomen door de voorzitter
Penningmeester	Jan Trip
Communicatie	Beno Munneke
Cliënten, intake en contacten	Rinze van der Wal
Financiën	Jan Trip met ondersteuning van een externe administrateur
Technische zaken	Beno Munneke en Jan Trip
Vrijwilligerszaken	Martha Bosman
PR/Acquisitie	vacant, wordt waargenomen door Beno Munneke
Website	Beno Munneke met externe technische ondersteuning

Toezicht instellen?

Is het wellicht goed om een soort Raad van Toezicht in te stellen? Dan denken we aan externe toezichthouders die periodiek, bijvoorbeeld eens per jaar, de Voedselbank en haar bestuur beoordelen. Het bestuur wil haar activiteiten namelijk voor iedereen helder doen en daarover verantwoording afleggen. In de komende beleidsperiode denken we hierover na en nemen we een besluit.

Kijkje in elkaars keuken

Om van elkaar te leren is het misschien een goed idee om als voedselbanken elkaar te bezoeken. Naast het geven van complimenten willen we tijdens deze zogeheten visitaties vooral elkaar kritisch bevragen en we verwachten eerlijke en open antwoorden. Praktisch gezien lijkt het ons goed om op provinciaal niveau te beginnen, wellicht eerst met een proef. Wij nemen graag het initiatief hiertoe tijdens het provinciaal overleg.

Werkdruk bestuur

We moeten voorkomen dat we als bestuur in het werk 'verdrinken'. Daar is niemand bij gebaat. Het bestuur niet en de klant al helemaal niet. Daarom raden we aan, wanneer de werkdruk te hoog wordt, om taken te delegeren, tijdelijk of misschien zelfs blijvend te parkeren of af te stoten. Het verstand moet het dan winnen van de passie om mensen, ondanks alles, toch te kunnen helpen.

Het jaarplan

Elk jaar maakt het bestuur een jaarplan op basis van dit beleidsplan. Daarin staat waar we het daaropvolgende jaar mee aan de slag gaan. Een dergelijk plan is nodig en nuttig om het werk van het bestuur te reguleren en te ordenen. Het bestuur zet het jaarplan op de website, zodat het voor iedereen duidelijk is waaraan wordt gewerkt en hoe de stand van zaken is.

Grenzen en transparantie

Het bestuur wil periodiek, maar minstens eenmaal per jaar, een discussie over de grenzen van onze dienstverlening in de praktijk. De resultaten van dit gesprek worden vastgelegd. Het bestuur wil volledig transparant zijn in haar handelen en in haar verantwoording. Daarom wordt de jaarrekeningen door deskundigen beoordeeld. Het controlerapport wordt, samen met het jaarverslag en de jaarrekening, aan de gemeente gestuurd. De verslagen zetten we ook op onze site.

Blij

Het bestuur is blij met het gegeven dat we anno 2018 er nog steeds in slagen om voldoende voeding te verzamelen om daarmee in de sterk groeiende behoefte te kunnen voorzien. We zijn eveneens blij met de vele vrijwilligers die zich met hart en ziel inzetten voor de medemens!

De toekomst

De verwachting is dat de armoede verder toeneemt en dat het aantal klanten van de Voedselbank zal groeien. De oorzaak ligt onder meer in een toenemende tweedeling in de maatschappij. Het aantal mensen met een laag inkomen stijgt en er is nog steeds sprake van een forse werkloosheid in onze regio. Er zijn veel mensen met financiële problemen, vaak met forse schulden.

Nodig en vanzelfsprekend

Dit betekent dat het aantal klanten van de Voedselbank naar verwachting blijft stijgen. Daarmee wordt de doelstelling om voldoende voedingsmiddelen in te zamelen groter. Net als de VNN zijn we afgestapt van de gedachte dat de Voedselbank een tijdelijk hulpmiddel is. We gaan er van uit dat de Voedselbank de komende jaren nodig blijft en als vanzelfsprekend mag worden beschouwd.

Landelijke ontwikkelingen

Landelijk ontwikkelt zich, met name vanaf 2015, een steeds groter voedselaanbod door onder andere Campina, Lidl, Albert Heijn, Hak, Jumbo en een aantal kleinere spelers in de markt. Dit komt mede doordat bijna alle voedselbanken in ons land inmiddels voldoen aan de eisen die de wetgever stelt op het gebied van voedselveiligheid. Dit kan betekenen dat er druk op ons wordt uitgeoefend om op meerdere dagen in de week uitgifte te gaan doen. Dit kan er eveneens voor zorgen dat de toekenningcriteria worden verruimd. In eerste instantie zijn we daar niet voor, want de huidige criteria zijn volgens ons momenteel ruim genoeg. Jaarlijks worden de criteria binnen de VVN besproken en op een algemene ledenvergadering vastgesteld. Daaraan willen we ons houden, ook al is die vaststelling misschien anders dan wij graag zouden zien.

Zelf verantwoordelijk

We zijn van mening dat het bestuur van onze stichting allereerst zelf verantwoordelijk is voor het besturen van de Voedselbank. We laten ons in eerste instantie dus leiden door onze eigen argumenten. Landelijke en regionale omstandigheden staan op de tweede plaats. Uiteraard willen we wel voldoen aan de landelijke afspraken die zijn vastgesteld tijdens de ledenvergadering van de Vereniging van Voedselbanken Nederland (VVN). En ook aan die, die in gezamenlijkheid provinciaal - en in het kader van onze betrokkenheid bij het distributiepunt Groningen - worden gemaakt.

Uitbreiding van de doelstelling

We willen niks veranderen aan onze doelstelling, maar wel iets toevoegen. Ons huidige doel is tweeledig: het helpen van mensen door gratis voedsel uit te delen dat door derden beschikbaar is gesteld (1) en het tegengaan van verspilling van voedsel (2). Aan dit doel willen we een derde toevoegen, namelijk: het samen met de gemeente - en mogelijk andere instanties - een bijdrage leveren aan het terugdringen van de armoede (3). We realiseren ons dat we als lokale Voedselbank slechts zeer beperkt in staat zijn iets te doen aan de armoedebestrijding. Maar...daar waar we kunnen, willen we een bijdrage leveren. Vandaar ook deze derde doelstelling.

Voedselveiligheid en –kwaliteit

In 2015 kreeg de Voedselbank het certificaat 'Voedselveilig werken'. Jaarlijks wordt de Voedselbank gecontroleerd om te zien of aan de geldende voorschriften wordt voldaan. We zijn er inmiddels voor de derde maal in geslaagd het certificaat in de wacht te slepen. Bijna alle vrijwilligers volgden met succes de cursus voedselveiligheid. De Voedselbank is voor een groot deel afhankelijk van de leveranciers. Daardoor is weinig sturing mogelijk op de samenstelling en inhoud van de pakketten. Dat staat wel eens haaks op dat wat goede voeding wordt genoemd. Tegenwoordig wordt bij gezond eten vooral geadviseerd: zo natuurlijk, zo gezond en zo eerlijk mogelijk.

Preventief

Voorkomen dat mensen het financieel moeilijk krijgen, kan bijvoorbeeld door budgetvoorlichting te organiseren en aan te bieden aan klanten. Samen met Movisie en de lokale welzijnsinstelling Kwartier Zorg en Welzijn (KZW) in Hoogezand gingen we hier in het voorjaar van 2016 voor het eerst mee aan de slag. De cursus wordt inmiddels los van de Voedselbank gegeven door KZW. Doel van dit alles is het stimuleren om zolang mogelijk zelf de regie over je eigen leven te houden. Dit doen we door klanten te wijzen op hun eigen verantwoordelijkheden en mogelijkheden. Wanneer de cursus succesvol is, proberen we hier een vervolg aan te geven. Wie weet is er aanleiding om op termijn over te gaan op een verplichte cursus, als voorwaarde voor de hulpverlening vanuit de Voedselbank.

Nieuwe uitdagingen

De Voedselbank staat voor een aantal grote uitdagingen. In de eerste plaats is dat het goed blijven organiseren van de werkzaamheden. In de nieuwe locatie aan de Produktieweg in Hoogezand wordt op een efficiëntere manier gewerkt, omdat daar meer ruimte is. Ook willen we waar mogelijk hulpmiddelen inzetten om zwaar tillen voor de vrijwilligers zoveel mogelijk te voorkomen.

Vaker uitgeven

Een andere uitdaging is: vaker uitgeven. Bijvoorbeeld op twee of drie dagen per week. Het voordeel is dat we op die manier meer voedingsmiddelen kunnen meenemen van supermarkten. Kort houdbare groenten worden nu bijvoorbeeld niet meegenomen, omdat de houdbaarheidsdatum vóór de uitgiftedatum ligt. Dit probleem wordt opgelost door bijvoorbeeld wekelijks op drie dagen uit te geven. De groep klanten die per uitgiftedag wordt bediend is op die manier ook kleiner en individuele wensen van klanten komen dan beter tot hun recht. Nog een andere uitdaging is het om aan alle klanten wekelijks een voedingspakket uit te delen in plaats van, zoals nu, eens per veertien dagen. Dit betekent uiteraard wel een extra belasting voor de vrijwilligers.

Uitbreiding verzorgingsgebied

Een andere uitdaging is het verzorgen van de klanten in het gebied van de voormalige gemeente Menterwolde. Dit gebeurt nu nog door collega-Voedselbank Veendam. Bij dit punt wordt gedacht om, net als dat in Schildwolde gebeurt, een extra uitgiftepunt te organiseren in de omgeving van Noord- of Zuidbroek.

Dreigend faillissement afgewend

De allerbelangrijkste uitdaging was tot voor kort het veiligstellen van de nodige inkomsten. Door de verhuizing en het groeiende klantenbestand zijn de kosten fors gestegen. Denk bijvoorbeeld aan de huur, energiekosten van koel- en vriesinstallaties en vervoer. Tot de gemeentelijke herindeling ontving de Voedselbank van de voormalige gemeenten Hoogezand-Sappemeer en Slochteren jaarlijks een bijdrage van totaal circa € 11.000,-. Voor 2018 stelde de nieuwe gemeente Midden-Groningen € 12.000,- beschikbaar. Inmiddels wordt in de raad van de nieuwe gemeente Midden-Groningen het minimabeleid besproken. In het voorstel wordt gepleit voor een structurele subsidie voor de Voedselbank. Daar zijn we heel blij mee! Het neemt een groot deel van onze zorgen weg, alhoewel we structureel nog flink meer nodig hebben dan het bedrag dat in het voorstel wordt genoemd.

Toelatingsbeleid

Vrijwilligers van de Voedselbank screenen nieuwe klanten om te zien of zij in aanmerking komen voor ondersteuning. Daarbij hanteren we de landelijk afgesproken criteria, zoals vastgelegd op de site van de VVN. De toekenning moet, voorzien van argumenten, worden gegeven op grond van objectieve en na te rekenen maatstaven. De bestaande brief die nieuwe klanten krijgen, moet worden aangepast. Ook moeten we ons houden aan de nieuwe privacywetgeving.

Inspraak voor de klant

We zijn op zoek naar een regeling waarin de positie van de klant staat beschreven. Ook willen we de mogelijkheid bekijken van een Klachtenregeling Voedselbankklanten. Het gaat daarbij om de mogelijkheid om bezwaar te kunnen maken tegen de beslissing van de intake. Er kan bijvoorbeeld een externe geschillencommissie worden benoemd die, in geval van een verschil van mening, een uitspraak kan doen. Ook willen we graag de tevredenheid weten en dus meten van onze klanten. We denken er een opdracht aan een hbo-opleiding van te maken. We willen eveneens graag laten meten of onze dienstverlening zin heeft.

Vergoeding vrijwilligers

De Voedselbank kent alleen vrijwillige medewerkers die geen vergoeding ontvangen voor hun inzet. Alleen kosten die in opdracht van het bestuur worden gemaakt, worden vergoed.

Communicatie & PR

We denken er aan om een PR-commissie te benoemen. Die commissie adviseert het bestuur en voert de voorgestelde acties uit na goedkeuring van het bestuur. Het gaat daarbij allereerst om het genereren van een continue stroom donaties en voedingsmiddelen. Daarnaast is de ontwikkeling van in- en extern communicatiebeleid gewenst, zodat te allen tijde een eenduidige boodschap naar binnen en naar buiten wordt gebracht.